

اداره اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

اشک انار

کتاب مقيم

اشعار منتخب حماسه شعر مقاومت و حماسه
اساتيد زندان (۱۳۵۷)

يادبود گنگره بزرگداشت ده هزار شهيد استان مازندران

ديبر علمي و تدوين: ذبيح الله ذبيحي

اداره: کل حفظ آثار و نشر ارزشهای
دفاع مقدس استان مازندران

سرآهنگ	چشمواره شعر مقاومت و حماسه (هفتمین: ۲۹۲: ساری)
عنوان و نام پدیدآور	اشک انار: کتاب هفتم اداره کل حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس استان مازندران، گنگره بزرگداشت ده هزار شهید استان مازندران ادبیر علمی و تدوین ذبیح الله ذبیحی، زیرآب: نماشون، ۱۳۹۲، ۱۲۶: عکس.
مشخصات نشر	۳- ۲۳- ۲۶۵۹- ۹۶۴- ۹۷۸- ۲۰۰۰۰ ریال
مشخصات ظاهری	۳- ۲۳- ۲۶۵۹- ۹۶۴- ۹۷۸- ۲۰۰۰۰ ریال
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۲۶۵۹-۲۳-۳
ذیبت فهرست نویسی	ذیبت فهرست نویسی
ذیبت	ذیبت
پایگاه	پایگاه
عنوان دیگر	چشمواره شعر مقاومت و حماسه استان مازندران
موضوع	این کتاب توسط اداره کل حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس استان و کمیته فرهنگی ده هزار شهید استان مازندران منتشر شده است.
حوزه	اشعار منتخب چشمواره شعر مقاومت و حماسه استان مازندران
شماره	شعر فارسی - - قرن ۱۴ - - مجموعه
رده بندی	ذبیحی، ذبیح الله، ۱۳۳۵ -
شماره کتابخانه	اداره کل حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس استان مازندران
	PIR ۴۱۹۰/ج۵۶۵ ۱۳۹۲
	۸۶۱/۶۲۰۸
	۳۲۹۰۴۵

نام کتاب	اشک انار: کتاب هفتم
طرح روی جلد	مؤسسه هفت تبه
صفحه آرایشی	نماشون
شمارگان	۳۰۰۰ نسخه
نوبت و سال چاپ	نوبت اول، پاییز ۱۳۹۲
نشانی انتشارات	سوادکوه، زیرآب: ساری، ۰۹۱۱۱۱۱۱۱۱
چاپ و صحافی	مجتمع چاپ افست زار: ساری
نشانی دبیرخانه چشمواره: ساری، گمر بندی شرقی، روبروی اداره کل حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس استان مازندران، فکس ۳۱۱۲۱۸۵، تلفن: ۳۱۱۲۱۸۶ و ۳۱۱۲۱۹۵	

اشک انار

چشمواره شعر مقاومت و حماسه استان مازندران: ۱۳۹۲

مدیر ادبیات و انتشارات اداره کل و دبیر اجرایی چشمواره:

سید محمد صادقی سنگدهی

دبیر علمی:

ذبیح الله ذبیحی

داوران شعر فارسی:

احسان مهدیان

منصور علی اصغری

سید محمد هاشمی

سید محمد علی کاظمی (شعر یومی)

صفحه	فهرست	عنوان
۱۱	هنرمعهد، هنرمند متعهد...	مقدمه بنیاد
۱۳	شعر، وحی صغری...	مقدمه کنگره
۱۵	شاعران جوان ما	مقدمه دبیر علمی
۱۷	زندگی‌نامه‌ی سردار سرلشکر پاسدار شهید علیرضا نوری	
	ساحل حماسه (شعرهای پایداری هشت سال دفاع مقدس و آثار آن از شهریور ۵۹ تا کنون)	
۲۱	علی رضا دهرویه - قائم‌شهر	طرح سرهای جدا
۲۲	میثم رنجبر - بابل	من تو را از دست دادم؟!
۲۳	لیلا مالک - ساری	تاول‌ها، یکی یکی...
۲۵	محمد مبلغ‌الاسلام - بابل	پوتین تیر خورده
۲۶	مهدی احمدی اتویی - قائم‌شهر	همچنان با تفنگ می‌خواهی
۲۷	نیما رستگار ساروکلای - قائم‌شهر	رسانه (۱)
۲۹	حسین خلیلی - نکا	گل
۳۱	ایرج قنبری	روشن
۳۲	ایرج قنبری	بدر
۳۴	فاطمه ابراهیمی - بهشهر	... و تو دبیر هستی
۳۶	دادیار حامدی سوادکوهی - ساری	ماندن بسی
۳۷	... ذبیحی - زیراب	صدای تنهایی
۳۹	... ذبیحی - ساری	این قصه تمام نمی‌شود
۴۱	... سیدی - ساری	بغضی شناور
۴۲	... ساری	و هی خالی...
۴۳	... ساری	فرقی نمی‌کند
۴۴	علی رضا دهرویه - قائم‌شهر	حال این بیمار
۴۵	بهروز رستگار ساروکلای - قائم‌شهر	خبر آمد
۴۶	مریم فروتن - شیروان	گفته بودی
۴۷	عارفه ستاری رستمی - بهشهر	کدام باغ؟
۴۸	حسین اصغری اتویی - سرخو	تا ماه، تا خورشید
۴۹	آرزو نواییان - رامسر	نگاهت مثل دریا بود
۵۰	مهدیه خلعتبری - تنکابن	در مویه‌های یاد
۵۱	آرزو نواییان - رامسر	ترانه (۲)
۵۲	فاطمه اسداللهی - قائم‌شهر	قمقمه‌های خالی
۵۳	مرتضی اسدی جویباری - جویبار	رفتی، ولی...
۵۴	سمیه ابراهیمی - بهشهر	سال‌های بدون تو
۵۹	سونتا معتمدی - بابل	ترانه (۳)
۶۱	کیوان ملکی - زیراب	حالا این تو
۶۲	ندا عبدی - ساری	قطعه‌ای از بهشت

فی‌زار آندیشه (شعرهای یاداری هشت سال دفاع مقدس و فرهنگ عاشورایی)

۶۵	یک قایق آرام	سیداحترام مطیعی جویباری - جویبار
۶۶	قفس همیشه هوای بدی داشت ابراهیم روستایی - آمل	
۶۸	جنگ را دور زده‌ام	فاطمه اسداللهی - قائم‌شهر
۷۰	من فقط یک راوی‌ام	فاطمه بیشه رو مرمئی - ساری
۷۲	حالا فرصتی نیست	سارا خیراندیش - قائم‌شهر

آوازه‌های رهایی (شعرهای مقاومت ملل و بیداری اسلامی)

۷۵	در چارچوب پرواز	مهری ذبیحی اترگله سوادکوهی - ساری
۷۷	و خاطر تفنگ‌ها	سید سمیه علوی اندراجمی - ساری
۷۹	شانه‌های بی تفاوت ...	ایلیا تنکابنی - ساری
۸۲	مولای من!	فاطمه ابراهیمی - بهشهر
۸۴	انگار سال‌هاست...	عاطفه محمدی چمازکئی - قائم‌شهر
۸۶	در خفا دیده	میشم رنجبر - بابل
۸۸	سایه ...	مهدی مرتضوی دراز کلایی - بابل

۹۱	سنگ دوری	بهروز رستگار ساروکلایی - قائم‌شهر
۹۲	خواب عروسی	زه رسکئی - قائم‌شهر
۹۳	وقت اذان	زاسیه اورعی - ساری
۹۶	چن تا سنگ	محمدی چمازکئی - قائم‌شهر
۹۸	بهترین بابا	مریم باغی منش - نکا
۱۰۰	پوتین	مهدی رستگار - اروکلای - قائم‌شهر

دفاع مقدس در شعر بومی (مازندرانی)

۱۰۳	من بهومنه	رحمت‌الله حسینی - زی‌رباب
۱۰۷	«نواجش»	طاهره مرتضوی دراز کلایی - بابل
۱۰۹	آقا پشته بیقراری	جابر خانلری - شیراز
۱۱۳	ته قصه	شعبان زلیکانی استخرس - ساری
۱۱۵	خاطره	حسین ایمانی - ساری
۱۱۷	ته راه ره گل دشندم	غلامعلی ذلیکانی تلاوکی - ساری
۱۱۹	ببوگل	کاظم صداقتی بورخانی - سوادکوه
۱۲۱	نم نم وارث	حدیثه صالحی - نکا
۱۲۵	م نو و شکو	مسعود بنی شیخ‌الاسلامی - آمل

نمایه‌ی الفبایی شاعران این مجموعه و صفحات شعر آنها

کشور اسلامی ایران، قطعه‌ای گوهر خیز و ثروتمند از تمام جهات در کمره‌ی زمین است که همواره در معرض هجوم همسایه‌های دور و نزدیک خود بوده و هربار بعد از جنگ‌های مختلف تکه‌هایی از پیکره‌اش در دست دشمنان مانده و باغ سنگین و جانسوز آن بر دل هر ایرانی غیرتمند و مسلمان نشسته‌است. شمشیر هجوم ناگهانی جهان کفر در اوج جشن و شادی انقلاب اسلامی که از آئین صدام بیرون آمده، دشمنان اسلام را براین باور داشته که پاره‌های دیگر از این یکپارگی مقدس را به دست خواهند آورد اما غافل از ایمان و معنویت ملیمی که در پوست و خون این مردم خدایی و انقلابی وجود دارد که همواره در برابر با زور و ستم کوهاند و تا پیروزی نهایی، نستوه.

ثبت این همه بزرگ‌بردی و حماسه و ایثار تنها با قلم هنر میسر است. قلمی که از تعهد دینی و انصاف، بهره‌مند بوده و هرگز از حقیقت موجود در جهان امروز غافل نیست.

ادبیات و هنر دفاع مقدس به جهت بهر بندی از ارزش‌های والای دینی و آیینی جایگاه ویژه‌ای در ادبیات و هنر دارد، بخصوص اینکه شجاعت و ایثار و شهادت جان‌مایه‌ی آن‌است.

مقام معظم رهبری و فرمانده کل قوا می‌فرمایند: «شما که دفاع مقدس را روایت می‌کنید، به خاستگاه‌هایی که روایت هنری می‌کنند، در واقع آئینه‌ای هستید در مقابل یک طایفه‌ی جمال و جلال، که او را منعکس می‌کنید. آن‌چه که در دوران آن مشهود است از بروز خصلت‌های والا و پسندیده‌ی انسانی، از شجاعت، از ایثار، از اخلاص، از صدق و صفا، از بروز تدبیرهایی که از یک جوان چنین تدابیری انتظار نمی‌رفت، این برجستگی‌هایی که در دوره‌ی هشت سال دفاع مقدس به وجود آمد، به اتفاق افتاد، با هزینه‌های زیادی هم همراه بود. چقدر جان عزیز فدا شد، چقدر

ثروت مال و ثروت وقت مصرف شد. شما امروز آنها را در واقع با کار هنری خودتان بازآفرینی می‌کنید. همان تأثیراتی را که آن حادثه می‌توانست در یک نسل، در یک جامعه باقی بگذارد، شما با این نوشته‌ی خودتان، با ایر فیلم خودتان، با این کار هنری خودتان که بازآفرینی آن حادثه است، در مخاطب خودتان ایجاد می‌کنید. این خیلی کار بزرگی است، خیلی کار مهمی است.^۱

رهبر معظم انقلاب، مسئولیت خطیر هنرمندان این مرز و بوم را در سخنان ارزشمندشان بیان فرمودند، مسئولیتی که کمتر از حضور در خطوط مقدم جبهه نیست و یقیناً امانتی است بزرگ که باید با نگاهی پویا و دلسرانی با تاملی مستمر و بی‌وقفه در حفظ آن کوشید.

ممنون از آقای متعال و مهربان که در این برهه به ما سعادت ادامه‌ی خدمت‌گزاری سپردند. ستاوردهای مردان و زنانی را عطا کرده که بی‌امان و مخلصانه سر در راه اسلام عزیز نهاده و دشمن را تا عمق سرزمین‌های خود فرو کشاندند. آنچه که از روز رزمندگان مان باقی‌است در اشعار نوشته‌های هنرمندان و شاعران این جشنواره ارائه می‌گردد.

ما نیز برای حمایت از حرکت‌های جهادی و انقلابی، اسلامی در قالب هنر دفاع مقدس تردیدی به خود راه نمی‌دهیم. چه می‌دانیم، مجاهدت‌ها و جان‌فشانی‌های رزمندگان و ایثارگران انقلاب اسلامی سرمایه‌ی بزرگی برای تاریخ این مردم ولایت‌مدار است و نباید این رشادتها را فراموشی سپرده شوند. جا دارد از همه‌ی عزیزان، همکاران و هنرمندان متعهد که در برگزاری این جشنواره، ما را یاری دادند، قدردانی نماییم.

والسلام علیکم و رحمة الله

اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان مازندران

شعر، وحی صغری...

به راستی عالمگیر نمودن هر فرهنگ و تمدن چگونه ممکن است، اگر به زبان هنر در نیاید؟ و البته که ترویج و گسترش فرهنگ ایثار و شهادت از دل سال‌های حماسه و جانبازی دفاع مقدس به این زبان، در صدر اولویت‌های صدور انقلاب عزیز اسلامی‌مان قرار دارد و بر کسی پوشیده نیست که دینی‌ا هنر، دشمنی با خورشیداست.

میراث ادبستان ایران، همه‌ی زندگی خود را با هنر فاخر شعر آمیخته‌اند. در خوشی‌ها و غم‌ها، عروسی‌ها و ماتم‌ها، پندها و اندرزها، خطابه‌ها و سخنوری و حتی در حکایت مقدس‌ترین روزهای شیعه در شب‌های قدر و فاطمیه و اشیای این زبان شعر است که فرمان‌روایی می‌کند.

به گفته‌ی سید علی قزوینی: «شعر، وحی صغری است و شاعر از محارم راز است. گوش در ملکوت دارد و دهان در عالم ملک و این چند از ملکوت می‌شنود، باز می‌گوید.» و خود آن شهید چه زیبا گفته: «زندگی زیباست ولی شهادت با آن زیباتر است.»

به راستی خاطرات پر افتخار هشت سال حماسه آفرینی این مردم الهی چگونه در اذهان یک نسل ماندگار می‌شود، اگر ابیاتی مثل ابیات زیر نباشد:

دید در معرض تهدید دل‌های من را

رفت با مرگ خود احیا کند این من را

رفت و حتی کسی از جبهه نیاورد به شهر

چفیه و قمقمه‌اش، کوله و پوتین‌اش را

رفت و یک قاصدک سوخته، تنها آورد

مشت خاکستری از حادثه‌ی مین‌اش را

استخوان‌های نحیفی که گواهی می‌داد

سن و سال کم از بیست به پایین‌اش را

و یا این ابیات سال‌های جنگ و حماسه که گمنامان جبهه‌ها و آشنایان اهالی آسمان از بَرند:

بسیج خستگی ناپذیرمه

خستگی‌ره خسته کیمبه چونکه مثل شیرمه

و یا این ابیات پرشور که ورد زبان رزمندگان و لشکریان ۲۵ کربلای مازندران بود:

بهر فتح کربلا با کاروان

می‌رود این لشکر از مازندران

سپاه کربلای مازندران بر خود می‌بالد که هفتمین جشنواره‌ی شعر مقاومت و حماسه‌ی اشک انار را که گامی در راستای آگاهی‌بخشی و شناخت حقیقت دفاع مقدس به نسل حاضر و نسل‌های بعدی جامعه‌ی غرورآفرین ایران است برگزار می‌نماید. جشنواره‌ای که در سال جاری با یاد و نام کنگره بزرگداشت ده هزار شهید استان مازندران پیوند خورده است و با عطر شهادت آمیخته شده که همین امر وظیفه‌ی مرموزان شاعران استان را دو چندان نموده و با عزم و همتی بیش از پیش بر این وادی، قدم برداشته و اشعار گرانسنگی را به جامعه‌ی شعری و اهل ادب ایران زمین، به ویژه استان شهیدپرور مازندران، تقدیم نموده و نام خود را در فهرست پیام‌آوران زینب‌سیرت آن حادثه‌ی سرخ حسینی ثبت نمودند.

کتاب حاضر که مجموعه‌ای از اشعار برنیزه‌ی شاعران در هفتمین جشنواره‌ی شعر مقاومت و حماسه‌ی اشک انار است، با حضور اهل هنر و ادب کشور به ویژه استان مازندران، تقدیم می‌گردد تا آن‌شالاه و مورد رضای حضرت دوست قرار گیرد.

معاونت فرهنگی، اجتماعی سپاه کربلا مازندران

پاییز ۱۳۹۲